

Dziedzictwo kulturowe regionu - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Dziedzictwo kulturowe regionu
Kod przedmiotu	08.3-WH-HP-HKR- 19
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	6
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Marcelli Tureczek, prof. UZ - dr hab. Małgorzata Konopnicka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazać specyfikę dziedzictwa historycznego i kulturalnego ziem wchodzących w skład obecnego województwa lubuskiego, jego pograniczny, wielokulturowy, różnorodny pod względem religijnym, etnicznym, gospodarczym, społecznym charakter; wskazać na historyczne przyczyny różnic a także uwypuklić elementy wspólne z dziedzictwem kulturowym i dziedzictwem narodowym; ukazać różnorodność kulturową przesiedleńców i skutki społecznych procesów integracyjnych; ukazać rolę współczesnych instytucji powołanych do ochrony szeroko pojętego i nie ograniczonego terytorialnie dziedzictwa.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

wykład:

1) Zakres i znaczenie pojęcia dziedzictwo. 2) Problem nazewnictwa ziem omawianego obszaru. 3) Położenie geograficzne i warunki naturalne ziem województwa lubuskiego. 4) Przeszłość historyczna ziem lubuskiego: podziały administracyjne, ustrój, gospodarka. 5) Między Brandenburgią a Śląskiem – pogranicze śląsko-wielkopolsko-brandenburskie i jego znaczenie dla historii regionu. 6) Społeczeństwo podzielone i zintegrowane - rola przemian politycznych, religijnych i językowych. 7) Przestrzeń materialna lubuskiego – elementy wspólne i różnice w rozwoju regionalnym. 8) Problem grabieży i restytucji mienia państwowego w ujęciu regionalnym. 9) Współczesne instytucje społeczno-kulturalne i ich rola w krzewieniu dziedzictwa historycznego i kulturalnego lubuskiego

ćwiczenia:

1) Ziemie lubuskiego w przeszłości – podziały administracyjno-polityczne od X do XX w. 2) W wirze wielkich wydarzeń europejskich – reformacja, wojna trzydziestoletnia i kontrreformacja-zróźnicowanie religijne regionu. 3) Społeczeństwo stanowe – podobieństwa i różnice z europejskim modelem. 4) Rozwój literatury, nauki i instytucji edukacyjnych na przestrzeni wieków. 5) Główne prądy i kierunki w sztuce oraz ich lokalna recepcja; architektura lubuskiego. 6) Archiwum, muzeum, media i inne instytucje państwowe w podtrzymywaniu i utrwalaniu dziedzictwa kulturowego. 7) Formy aktywnego uczestnictwa we współczesnych życiu kulturalnym regionu lubuskiego.

Metody kształcenia

wykład: wykład syntetyczny, wykład informacyjny,

ćwiczenia: praca pod kierunkiem, praca w grupach, prezentacja, sprawdzian, lektura

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna i rozumie podstawowe metody analizy popularno-naukowego i naukowego tekstu historycznego, źródeł narracyjnych i źródeł o charakterze prawnym	KH1_W13	obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	Ćwiczenia
zna i rozumie na poziomie podstawowym rolę refleksji historycznej w kształtowaniu kultury europejskiej	KH1_W10	- dyskusja - przygotowanie referatu	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi rozpoznać różnice między wypowiedziami o przeszłości i teraźniejszości o charakterze naukowym, popularno-naukowym i artystycznym przytacza, uzasadnia i krytykuje wypowiedzi naukowe na podstawie dostępnych świadectw i zdobytej wiedzy	KH1_U09 KH1_U10	dyskusja	Ćwiczenia
potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem literatury naukowej, encyklopedycznej i popularnonaukowej	KH1_U01	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia
samodzielnie zdobywać wiedzę	KH1_U05	bieżąca kontrola na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia
ma świadomość dla znaczenia europejskiego dziedzictwa kulturowego i historycznego dla rozumienia współczesnych wydarzeń społecznych i kulturalnych; uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	KH1_K09 KH1_K10	zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z historii Środkowego Nadodrza i relacji polsko-niemieckich	KH1_W07	- aktywność w trakcie zajęć - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	- Wykład - Ćwiczenia
potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem zasobów cyfrowych bibliotek naukowych i portali historycznych	KH1_U02	obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem uzyskania zaliczeń jest:

wykład: obecność studenta na wykładach

ćwiczenia: uzyskanie określonej liczby punktów odpowiadającej poszczególnym ocenom:

bdb – 10 pkt, db plus – 9 pkt, db – 8 pkt, dst plus – 7 pkt, dst – 5 pkt, ndst – poniżej 5 pkt.

Liczba 4 pktów przysługuje studentom za aktywność podczas zajęć polegającą na udziale w dyskusji (po 1 pkcie za zajęcia), 4 pkt za przedstawienie prezentacji multimedialnej (0 pkt.-ndst, 2 pkt-dst, 3 pkt-bd, 4 pkt-bdb), 1 pkt za udział w wycieczce oraz 2 pkt. za lekturę. W przypadku braku aktywności, braku pracy w grupie lub nie oddania i nie przedstawienia prezentacji i lektury nie przyznaje się punktów, a student zobowiązany jest uzyskać punkty (min. 4 pkt) w ramach konsultacji.

egzamin: egzamin ustny składający się z odpowiedzi na 2 pytania obejmuje problematykę z zakresu tematycznego przedmiotu.

Literatura podstawowa

- Ziemia Lubuska. Dziedzictwo kulturowe i tożsamość regionu w perspektywie powojennego siedemdziesięciolecia, red. T. Nodzyński, M. Tureczek, Zielona Góra - Gorzów Wlkp. 2015.
- Historia Ziemi Lubuskiej. Krótki zarys dawnych dziejów, red. A. Toczewski, Zielona Góra 2008.

Literatura uzupełniająca

- Biebersteinowie w dziejach pogranicza śląsko-łużyckiego, red. T. Jaworski, Zielona Góra 2006.
- Bujkiewicz Z., Krajobraz materialny i społeczny Zielonej Góry od końca XVIII do połowy XIX wieku, Zielona Góra 2003.
- Burda B., Szkolnictwo średnie na Dolnym Śląsku w okresie wczesno nowożytnym (1526-1740), Zielona Góra 2007.
- Bytom Odrzański. Zarys dziejów, red. W. Strzyżewski, Bytom Odrzański-Zielona Góra 2000.
- Cetwiński M., Rycerstwo śląskie do końca XIII w. Pochodzenie-gospodarka-polityka, Wrocław 1980.
- Dolański D., Najspokojniejszy Kościół. Reformacja w księstwie głogowskim w XVI w., Zielona Góra 1998.
- Dolański D., Tadeusz Kuntze – malarz rodem z Zielonej Góry (1733-1793), Zielona Góra 1993.
- Dolański D., Konopnicka M., Rola religii dla przenikania się kultur na Środkowym Nadodrzu w okresie od XVI do XVII wieku, w: Polska-Niemcy. Pogranicze kulturowe i etniczne, Archiwum Etnograficzne, t. 42, red. M. Buchowski, A. Brencz, Wrocław-Poznań 2004.
- Dwory magnackie w XVIII wieku. Rola i znaczenie kulturowe, red. T. Kostkiewiczowa, A. Roćko, Warszawa 2005.
- Dziedzictwo kultury Dolnego Śląska, red. Z. Kłodnicki, Wrocław 1996.
- Dzieje Świebodzina, red. W. Strzyżewski, Świebodzin-Zielona Góra 2007.
- Euroregiony na pograniczu polsko-niemieckim (1991-1997), red. C. Osękowski, H. Szczegóła, Zielona Góra 1998.
- Folklor Ziemi Lubuskiej, red. I. Ostrowska, Warszawa 1975.
- Glancey J., Historia architektury, Warszawa 2002.
- Głogów. Zarys monografii miasta, red. K. Matwijowski, Wrocław-Głogów 1994.
- Granice i pogranicza. Mikrohistorie i historie życia codziennego, red. P. Guzowski, M. Liedke, M. Ocytko, Kraków 2012.
- Harasimowicz J., Treści i funkcje ideowe sztuki śląskiej Reformacji, Wrocław 1986.
- Historia Zielonej Góry, red. W. Strzyżewski, t. 1-2, Zielona Góra 2011-2012.
- Jaworski T., Mobilność społeczeństwa wielokulturowego na pograniczu śląsko-łużyckim od XVI do XVIII w., Zielona Góra 2007.
- Jaworski T., Wojna pokój i religia a ruchy ludnościowe na polskim pograniczu zachodnim w XVII w. i na początku XVIII w., Zielona Góra 1998.
- John J.G., Pilz H.A., Kronika Zielonej Góry, oprac. i tłum. J. Kuczer, Zielona Góra 2005.
- Kąsinowska R., Architektura rezydencjonalna powiatu nowosolskiego, Nowa Sól 2003.

23. Kołodziejka B., Przemiany kultury ludowej w Zielonogórskim, Zielona Góra 1996.
24. Konopnicka M., Kontrereformacja w księstwie glogowskim (XVII-XVIII w.), Zielona Góra 2002.
25. Korzenie wielokulturowości Śląska ze szczególnym uwzględnieniem Śląska Górnego, red. A. Barciak, Katowice 2009.
26. Kowalski S., Zabytki Środkowego Nadodrza: katalog architektury i urbanistyki, Zielona Góra 1976.
27. Kożuchów. Zarys dziejów, red. T. Andrzejewski, Kożuchów 2003.
28. Kuczer J., Archiwum Herminy von Reuss, Zielona Góra 2009.
29. Kuczer J., Szlachta w życiu społeczno-gospodarczym księstwa glogowskiego w epoce habsburskiej (1526-1740), Zielona Góra 2007.
30. Kuczer J., Strzyżewski W., Spisy dóbr ziemskich księstwa glogowskiego z lat 1671-1727, Warszawa 2005.
31. Kuleba M., Ampelografia Zielonej Góry, Zielona Góra 2005.
32. Kultura i społeczeństwo na Środkowym Nadodrze w XIX i XX w., red. P. Bartkowiak, D. Kotlarek, Zielona Góra 2008.
33. Kultura edukacyjna na Górnym Śląsku, red. A. Barciak, Katowice 2002.
34. Lubuskie Materiały Konserwatorskie, t. 1-: 2003-
35. Ludzie Środkowego Nadodrza, red. K. Bartkiewicz, Zielona Góra 1998.
36. Maleczyńska E., Życie codzienne Śląska w dobie odrodzenia, Warszawa 1973.
37. Mandziuk J., Historia Kościoła katolickiego na Śląsku, t. 2, Warszawa 1995.
38. Maroń J., Militarne aspekty wojny trzydziestoletniej na Śląsku, Wrocław 2000.
39. Matelski D., Grabież i restytucja polskich dóbr kultury od czasów nowożytnych do współczesnych, t. I-II, Kraków 2006
40. Międzyrzecz. Dzieje miasta, red. W. Strzyżewski, M. Tureczek, Międzyrzecz 2009.
41. Nowa Sól. Dzieje miasta, red. J. Benyskiewicz, Zielona Góra 1993.
42. Orzechowski K., Ogólnosląskie zgromadzenia stanowe, Warszawa-Wrocław 1979.
43. Orzechowski K., Terytorialne podział Śląska, „Kwartalnik Opolski” 1971, t. 17, z. 2-4.; 1971, t. 18, nr 1.
44. Otyń. Dzieje miasta, red. T. Andrzejewski, Nowa Sól 2010.
45. Polska-Niemcy. Pogranicze kulturowe i etniczne, Archiwum Etnograficzne, t. 42, red. M. Buchowski, A. Brencz, Wrocław-Poznań 2004.
46. Serbołużyczanie – Łużyce. Badania historyczne i fascynacje, red. T. Jaworski, W. Pyżewicz (Zielonogórskie Studia Łużyckie, t. 2), Zielona Góra 1998.
47. Sękowski R., Nielatwe sąsiedztwo. Szkice i wypisy źródłowe z dziejów stosunków sąsiedzkich na pograniczu śląsko-polskim w XVI i XVII wieku, Opole 2012
48. Siatecki A., Miejsce zmagania: współcześni pisarze lubuscy, Zielona Góra 1998.
49. Sękowski R., Nielatwe sąsiedztwo. Szkice i wypisy źródłowe z dziejów stosunków sąsiedzkich na pograniczu śląsko-polskim w XVI i XVII wieku, Opole 2012
50. Strzyżewski W., Herby i tytuły. Pieczęć szlachecka w księstwie glogowskim (XVI-XVIII wiek), Warszawa 2009.
51. Strzyżewski W., Treści symboliczne herbów miejskich na Śląsku, Ziemi Lubuskiej i Pomorzu Zachodnim do końca XVIII wieku, Zielona Góra 1999.
52. Świebodzin. 700 lat historii, red. W. Strzyżewski, Świebodzin 2002.
53. Wojna trzydziestoletnia (1618-1648) na ziemiach nadodrzańskich, red. K. Bartkiewicz, Zielona Góra 1993.
54. Zapisali się w dziejach Środkowego Nadodrza. Szkice biograficzne, red. P. Bartkowiak, J. Kuczer, D. Kotlarek, Zielona Góra 2009.
55. Zielona Góra – Chociebuż. Historia społeczeństw i gospodarki, red. G. Bayerl, L.C. Belzyt, Zielona Góra 2008.
56. Znani zielonogórzanie XIX i XX wieku, red. H. Szczegółka, t.1-2, Zielona Góra 1996.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marceli Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2022 11:43)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ